Р Е Ш Е Н И Е
№ 44776

гр. София, 13.11.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Второ отделение 30 състав,** в публично заседание на 14.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **6884** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.24б, ал.6, изр. второ от Закона за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ).
Образувано е по жалба от „4Б С.“ ЕАД с ЕИК[ЕИК] и седалище и адрес на управление в [населено място], представлявано от изпълнителния директор О. К. К., подадена чрез упълномощения процесуален представител адв. М. Г., срещу заповед № РД46-75 от 17.04.2026 г., издадена от заместник-министъра на земеделието и храните. С нея на основание чл.24б, ал.6, изр. второ от ЗОЗЗ е отказано издаването на удостоверение по реда на чл.24б, ал.6 от ЗОЗЗ по преписка с рег. индекс АО-2223/16.10.2025 г. на Министерство на земеделието и храните (МЗХ) за промяна на предназначението на 683 176 кв.м земеделска земя, общинска собственост, за нуждите на „4Б С.“ ЕАД по Договор № 1007-143/29.08.2017 г. за учредяване на възмездно право на строеж и сервитутни права върху поземлен имот с идентификатор 20482.33.46 по КККР на [населено място], местност „К.“, [община], област В., с начин на трайно ползване „пасище“, за изграждане на обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници – „Фотоволтаична електрическа централа“.
С жалбата се твърди, че оспорената заповед като неотговаряща на изискванията за форма и съдържание и като издадена от некомпетентен административен орган е нищожна. В условията на евентуалност се иска отмяната ѝ като незаконосъобразна поради съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона. Претендира се присъждане на направените по делото разноски.
Ответникът – заместник-министърът на земеделието и храните, в открито съдебно заседание чрез процесуалния си представител юрк. К. П., оспорва жалбата като неоснователна и моли за

отхвърлянето й. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.
Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав, намира жалбата като подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт и в предвидения в чл.149, ал.1 от АПК, за процесуално допустима.
Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.
От данните по делото се установява следното:
На 16.10.2025 г. „4Б С.“ ЕАД е подало до министъра на земеделието и храните заявление с рег. индекс АО-2223 за провеждане на специалното производство и издаване на удостоверение за промяна на предназначението на земеделска земя за неземеделски нужди по реда на чл.24б, ал.6 от ЗОЗЗ за изграждане на фотоволтаична електрическа централа в обхвата на четири поземлени имота, включително за ПИ с идентификатор 20482.33.46 по КККР на [населено място].
След извършена първоначална проверка по преписката, с писмо с рег. индекс АО-2223 от 22.12.2025 г. на заместник-министъра на земеделието и храните, връчено на заявителя на 05.01.2026 г. с обратна разписка, на основание чл.24б, ал.3 от ЗОЗЗ на дружеството е даден 14-дневен срок за отстраняване на констатирани несъответствия и комплектуване на преписката с изискуемите документи, а именно: 1) становище от министъра на енергетиката за необходимостта от реализиране на конкретното инвестиционно намерение за постигане на националната цел по чл.12, ал.1 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ); 2) копие от заявление до съответната общинска администрация за определяне размера на дължимата местна такса по чл.30, ал.2 от ЗОЗЗ, документ от общинската администрация, указващ размера на дължимата местна такса по чл.30, ал.2 от ЗОЗЗ, банкова сметка и платежно нареждане за извършено плащане; 3) решение на Общинския съвет във връзка с изпълнението на разпоредбите на §12 от ПЗР на ЗИД на ЗПЗП; 4) документ за платена такса за разглеждане, дължима на основание чл.9 от Тарифата на МЗХ в размер на 260 евро и 5) становище от Министерството на енергетиката относно допустимостта за изграждане на фотоволтаичен парк върху концесионна площ на находище „К.“, предоставена с концесионен договор от 27.06.2001 г. за добив на строителни материали – варовици, с оглед спазване на Закона за подземните богатства.
В отговор на дадените указания „4Б С.“ ЕАД е депозирало допълнителни молби и писмени доказателства с рег. индекси АО-2223/13.01.2026 г., АО-2223/30.01.2026 г., АО-2223/10.02.2026 г. и АО-2223/20.02.2026 г. по описа на МЗХ, както следва:
1. Представено е Становище рег. № Е-26-Б-15 от 19.01.2026 г., издадено от заместник-министъра на енергетиката на основание чл.24б, ал.2 от ЗОЗЗ, с което изрично се удостоверява, че за постигане на националната цел по чл.12, ал.1 от ЗЕВИ е налице необходимост от реализиране на представеното конкретно инвестиционно намерение на „4Б С.“ ЕАД за изграждане на ФЕЦ в посочените поземлени имоти в землището на [населено място], като становището е с валидност до края на календарната 2026 г. и потвърждава предходно издадено становище № Е-26-Б-510/11.08.2025 г. и;
2. Представено е платежно нареждане от 05.02.2026 г. за внесена по сметка на МЗХ държавна такса за разглеждане на заявленията по чл.9 от Тарифата в размер на 1 040 евро за четирите обекта;
3. По отношение на местната такса по чл.30, ал.2 от ЗОЗЗ дружеството е представило копие от свое първоначално Заявление вх. № 3000-7 от 17.06.2019 г. до Общински съвет – Д. с искане за определяне на дължимата такса, като е изложило писмени съображения, че размерът ѝ все още не е определен от общината поради продължаващи съдебни спорове, а приетата впоследствие с Решение № 211/30.04.2025 г. на Общински съвет – Д. нова Тарифа се оспорва пред съда по адм. дело № 1688/2026 г. на АССГ, поради което е направено искане МЗХ да спре производството по

преписката до приключване на съдебното дело;
4. По отношение на концесионните площи дружеството е посочило, че концесионният договор от 27.06.2001 г. за находище „К.“ засяга единствено малка ивица по северната граница на имота, проектът предвижда разполагане на съоръженията в южните и централните части на имота, извън концесията, както и че специалният ред на чл.24б от ЗОЗЗ не изисква представяне на отделно становище по Закона за подземните богатства.
Въз основа на доклад с рег. индекс № 93-1825 от 17.04.2026 г., изготвен от директора на дирекция „Поземлени отношения и комасация“ при МЗХ е издадена оспорената в настоящото производство заповед № РД46-75 от 17.04.2026 г. на заместник-министъра на земеделието и храните.
С посочената заповед административният орган е постановил отказ за издаване на удостоверение по реда на чл.24б, ал.6 от ЗОЗЗ за промяна предназначението на 683 176 кв. м земеделска земя в ПИ с идентификатор 20482.33.46 по КККР на [населено място]. Заповедта е мотивирана с неизпълнение на указанията, дадени с писмо № АО-2223/22.12.2025 г, а именно: 1) непредставяне на документ от общинската администрация на [община], указващ размера на дължимата местна такса по чл.30, ал.2 от ЗОЗЗ във вр. с чл.60, ал.3 от ППЗОЗЗ, банкова сметка и платежно нареждане за извършено плащане и 2) непредставяне на изисканото становище от Министерството на енергетиката относно допустимостта от изграждането на фотоволтаичния парк върху предоставената концесионна площ на находище „К.“ по концесионния договор от 27.06.2001 г. и прилагането на изискванията на Закона за подземните богатства.
При тези данни и след като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 от АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт на всички основания по чл.146 от АПК, съдът приема от правна страна следното:
Оспорената заповед е издадена от компетентен орган – заместник-министърът на земеделието и храните. Съгласно чл.24б, ал.2 и ал.6 от ЗОЗЗ, за обекти, засягащи площ над 50 дка земеделска земя, компетентен орган да издаде удостоверението за промяна на предназначението или да постанови мотивиран отказ е министърът на земеделието и храните или оправомощено от него длъжностно лице. Следователно възможността за делегиране на посочените правомощия е изрично регламентирана в специалната правна норма на чл.24б, ал.6 от ЗОЗЗ. По делото безспорно се установява, че към момента на издаване на оспорената заповед (17.04.2026 г.) издателят ѝ – заместник-министър на земеделието и храните Н. В., е бил надлежно оправомощен със заповед № РД-09-242 от 13.03.2026 г. на министъра на земеделието и храните да упражнява правомощията по чл.24б, ал.6 от ЗОЗЗ за издаване на откази за обекти с площ над 50 дка.
Актът е постановен в предписаната от закона писмена форма и съдържа изискуемите съгласно чл.59, ал.2 от АПК реквизити – наименование на органа, фактически и правни основания за издаването му, ясна и конкретна разпоредителна част и указание за реда и срока за обжалване.
При издаването на заповедта не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да съставляват самостоятелно основание за отмяна на акта, още по-малко за обявяване на неговата нищожност. Производството пред административния орган е образувано по специалния ред на чл.24б от ЗОЗЗ, който установява облекчен и ускорен механизъм за промяна на предназначението на земеделски земи за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници. След извършена първоначална проверка по преписката, с писмо с изх. рег. индекс АО-2223 от 22.12.2025 г. на заместник-министъра на земеделието и храните, връчено на заявителя на 05.01.2026 г., на „4Б С.“ ЕАД на основание чл.24б, ал.3 от ЗОЗЗ е даден 14-дневен срок за отстраняване на констатирани несъответствия и комплектуване на преписката с изискуемите документи. С представените в изпълнение на дадените указания документи административният орган е приел, че същите не са

изпълнени, вследствие на което е издадена и оспорената заповед – предмет на настоящото съдебно производство.
По приложението на материалния закон съдът намира следното:
По силата на чл.24б, ал.1 от ЗОЗЗ при наличие на доказана необходимост от реализиране на обекта за постигане на националната цел по чл.12, ал.1 от ЗЕВИ земеделската земя се счита с променено предназначение след кумулативното настъпване на два юридически факта: 1. влизане в сила на подробен устройствен план (ПУП), предвиждащ изграждане на обект за производство на енергия от възобновяеми източници и 2. издаване на удостоверение по чл.24б, ал.6 от ЗОЗЗ от министъра на земеделието и храните или оправомощено от него длъжностно лице.
Изложеният в обжалваната заповед мотив за неизпълнение на изискването за представяне на становище от Министерството на енергетиката относно концесионната площ настоящият съдебен състав намира за незаконосъобразен, като постановен в нарушение на чл.24б, ал.2 от ЗОЗЗ и чл.36 от АПК.
Разпоредбата на чл.24б, ал.2 от ЗОЗЗ съдържа изчерпателно изброяване на документите, които заявителят е длъжен да приложи към заявлението за издаване на удостоверение. Единственото изискуемо от закона становище от министъра на енергетиката е това, което удостоверява необходимостта от реализиране на конкретното инвестиционно намерение за постигане на националната цел по чл.12, ал.1 от ЗЕВИ. По преписката безспорно е установено, че „4Б С.“ ЕАД е представило именно такова становище рег. № Е-26-Б-15 от 19.01.2026 г. на заместник-министъра на енергетиката, което съдържа всички изискуеми от закона констатации и е с валидност за цялата 2026 година. Нито в ЗОЗЗ, нито в Правилника за неговото прилагане е предвидено изискване инвеститорът да представя съгласувателно становище от Министерството на енергетиката относно съвместимост с концесионни площи по Закона за подземните богатства (ЗПБ).
Съгласно чл.36, ал.2, изр. трето от АПК, когато специален закон изчерпателно определя доказателствата, които гражданинът или организацията трябва да представят, административният орган не може да изисква от тях други доказателства. Вменяването в задължение на заявителя да се снабди и представи документ, непредвиден в приложимия специален закон, под страх от отказ за извършване на административната услуга, води до неправилно приложение на материалния закон.
Независимо от констатираното нарушение, съдът намира, че неизпълнението на изискването за представяне на документ за размера и доказателство за заплащане на дължимата местна такса по чл.30, ал.2 от ЗОЗЗ, представлява законосъобразен мотив за постановяването на отказ за издаване на исканото удостоверение по чл.24б, ал.6 от ЗОЗЗ.
Законодателят прави ясно разграничение между правния режим на държавната такса по чл.30, ал.1 от ЗОЗЗ и този на местната такса по чл.30, ал.2 от ЗОЗЗ. Когато земята не е от общинския поземлен фонд, държавната такса се определя служебно от министъра след окомплектуване на преписката и се заплаща в 30-дневен срок след нарочно уведомление (чл.24б, ал.4 и ал.5 от ЗОЗЗ). Обратно, когато предмет на промяна на предназначението е земеделска земя от общинския поземлен фонд, какъвто безспорно е процесният поземлен имот с площ 683 176 кв.м, се дължи местна такса в полза на съответната община, определена от общинския съвет на основание чл.30, ал.2 от ЗОЗЗ.
Съгласно чл.24б, ал.2, изр. трето от ЗОЗЗ, за промяна на предназначението на земеделска земя от общинския поземлен фонд, за която се заплаща такса по чл.30, ал.2, към заявлението се прилага документ от съответната общинска администрация, указващ размера на дължимата такса, и доказателство за нейното заплащане. Разпоредбата поставя представянето на тези два документа

като абсолютна положителна материалноправна предпоставка за допустимостта на искането, която следва да бъде изпълнена от заявителя още при депозиране на заявлението, респ. в предоставения му 14-дневен срок за отстраняване на несъответствията по чл.24б, ал.3 от ЗОЗЗ.
По делото няма спор, че към заявлението на „4Б С.“ ЕАД не са били приложени нито документ от [община] за размера на дължимата местна такса, нито платежен документ за извършено плащане, като такива документи не са представени и след връчването на писмо изх. № АО-2223/22.12.2025 г. с дадени указания.
Неоснователно е възражението в жалбата, че поради висящ съдебен спор по адм. дело № 1688/2026 г. на АССГ с предмет законосъобразността на Тарифата на Общински съвет – Д., административният орган е бил длъжен да спре производството на основание чл.54, ал.1, т.5 от АПК, вместо да постановява отказ.
Оспорването на подзаконов нормативен акт пред административния съд по реда на чл.185 и сл. от АПК по силата на чл.190, ал.1 от АПК няма автоматично суспензивно действие и не спира изпълнението и прилагането му, освен ако съдът изрично не постанови спиране. До момента на евентуалната му съдебна отмяна подзаконовият нормативен акт поражда валидно правно действие, подлежи на задължително изпълнение и съставлява действаща нормативна база за определяне на публичните задължения. Несъгласието на инвеститора с размера на определената местна такса и воденето на съдебни спорове относно тарифните ставки не го освобождават от задължението за заплащане на таксата като предпоставка за реализиране на административната процедура.
Освен това при осъществена от съда служебна справка с оглед преценката по чл.142, ал.2 от АПК беше установено, че с определение № 22527 от 04.06.2026 г. по адм. дело № 1688/2026 г. на АССГ, потвърдено с определение № 9400 от 01.10.2026 г. по адм. дело № 8894/2026 г. на ВАС, жалбата на „4Б С.“ ЕАД срещу чл.5 от Тарифата на [община] е оставена без разглеждане поради липса на правен интерес и производството по делото е прекратено. С влизането в сила на прекратителното определение окончателно е установено, че не е налице висящ спор относно законосъобразността на общинската тарифа.
В производството по чл.24б от ЗОЗЗ административният орган действа при условията на обвързана компетентност. При липса на изискуемите от закона доказателства за платена местна такса и след като на заявителя е предоставена надлежна възможност за отстраняване на нередовностите по чл.24б, ал.3 от ЗОЗЗ, за административния орган възниква законово задължение да постанови отказ по чл.24б, ал. 6, изр. второ от ЗОЗЗ.
Н. на местната такса по чл.30, ал.2 от ЗОЗЗ и непредставянето на изискуемите от чл.24б, ал.2 от ЗОЗЗ документи съставлява безусловна и самостоятелна законова пречка за уважаване на заявлението, поради което оспореният отказ е постановен при правилно приложение на материалния закон и в съответствие с неговата цел.
По изложените съображения оспорената заповед № РД46-75 от 17.04.2026 г. на заместник-министъра на земеделието и храните се явява валиден и законосъобразен административен акт, поради което подадената срещу нея жалба като неоснователна следва да бъде отхвърлена.
При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 от АПК в полза на ответника следва да бъдат присъдени направените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение, които съдът определя в размер на 102,26 евро на основание чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ и при съобразяване на фактическата и правна сложност на делото.
Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, предл. второ от АПК,

Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на 4Б С.“ ЕАД срещу заповед № РД46-75 от 17.04.2026 г., издадена от заместник-министъра на земеделието и храните.
ОСЪЖДА „4Б С.“ ЕАД с ЕИК[ЕИК] да заплати на Министерството на земеделието и храните сумата от 102,26 евро, представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение.
Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.
Препис от решението да се изпрати на страните.

Съдия: